

TOMASZ BARANKIEWICZ

Multicentryczność systemu standardów etycznych administracji publicznej

Streszczenie

W ostatnich dekadach na świecie, a w Polsce po 1989 r., obserwujemy wzrastającą rolę etyki w administracji publicznej. Pojawienie się społeczeństwa postindustrialnego, procesy globalizacji i konwergencji kultur administracyjnych wykreowały nowe spojrzenie na zadania administracji w realizacji potrzeb społecznych. W tych zmienionych warunkach pojawiają się takie kategorie myślenia o administracji, jak otwartość, transparentność, społeczna odpowiedzialność i partycypacja obywateli w sprawowaniu władzy. Wobec tych złożonych powodów formułuję koncepcję rozbudowanego lub multicentrycznego systemu standardów etycznych administracji publicznej.

Swoje rozważania autor koncentruje na dwóch płaszczyznach: 1. teoretycznej i 2. normatywnej. W pierwszym przypadku argumentuje, że złożony system standardów można wyjaśnić na gruncie analizy kulturowej, np. intelektualnego dorobku myśli zachodniej. Argument ten opiera się na tym, iż z jednej strony, prawo jako pewien system norm budowane jest zgodnie z zasadą niesprzeczności, zaś z drugiej strony, prawo stanowione nie może być oderwane od innych regulatorów życia społecznego. Zgodnie z zastosowanym argumentem społeczno-kulturowym zasada niesprzeczność odnosi się do całego systemu aksjonormatywnego danej kultury. Zastosowane tu podejście kulturowe wskazuje zarówno na różnorodność, jak i jedność wzorców oraz reguł kulturowych życia społecznego.

Natomiast na płaszczyźnie normatywnej autor wskazuje odpowiednio, zgodnie z przyjętymi założeniami teoretycznym, na multicentryczny system źródeł standardów etycznych administracji publicznej, który stanowią: 1. ustawy, 2. *soft law*, kodeksy etyki, 3. standardy kultury organizacyjnej i misja administracji, 4. polecenia przełożonego, 5. normy moralności społecznej oraz 6. normy moralności ogólnoludzkiej. W praktyce ze względu na złożoność i różnorodność systemu dochodzić może między różnymi standardami do konfliktów, ale podłoże – tożsamość kulturowa – wskazuje jednocześnie na metody rozwiązywania tych konfliktów.

Słowa kluczowe: etyczne standardy administracji publicznej – dobra administracja – kodeks etyki